

מחווון : משימת הערכה בית ספרית במקצוע "עברית" - שלהב"ת
מחצית ב' - תשע"ג

מספר פריט	סוג פריט	פרק ראשון: ההתיישבות הכפרית היהודית החדשה בנגב	מס' נקודות
1	איתור מידע	<p>3: תשובה הכוללת שלושה גורמים להתפתחותה של ההתיישבות הכפרית בנגב הצפוני לאחר קום המדינה: (בשלושה סעיפים - בכל סעיף יש לבדוק רק גורם אחד, גם אם התלמיד כתב גורמים נוספים)</p> <ul style="list-style-type: none"> - הגברת הנוכחות היהודית במרחבים דלילי אוכלוסייה - יישוב אזורי הספר - מחסום בפני מסתננים שחדרו לתחומי מדינת ישראל מכיוון רצועת עזה - קליטת המוני העולים החדשים שהגיעו ארצה בתקופה זו - הצורך לספק לעולים החדשים מגורים ותעסוקה - הגברת ייצור המזון בשל גידול אוכלוסיית ישראל באמצעות היישובים הכפריים בנגב שעסקו בחקלאות - תנאים נוחים לפיתוח חקלאות בחלקו הצפוני של הנגב (קלות יחסית בהעברת מים מצפון הארץ אל הנגב) - נגישות / יכולת הגישה של הנגב הצפוני למרכזי האוכלוסייה במישור החוף. <p>2: תשובה הכוללת שני גורמים (בשני סעיפים נפרדים) 1: תשובה הכוללת גורם אחד 0: לא נכון / לא ענה</p>	3 נק'
2	פרשנות והיסק	<p>3: תשובה הכוללת דוגמה אחת מתוך המאמר להמחשת המושג "הפרחת השממה":</p> <ul style="list-style-type: none"> - נוספו יישובים כפריים - האוכלוסייה גדלה - נבנו בתים - נסללו כבישים - נזרעו שדות - נשתלו עצים / גדלים עצים <p>2: תשובה הכוללת העתקה גורפת של שורות 4 - 6 0: לא נכון / לא ענה</p>	3 נק'
3	פרשנות והיסק	<p>4: מסיח ג 0: מסיחים א, ב או ד</p>	4 נק'
4א	איתור מידע+ פרשנות והיסק	<p>5: תשובה הכוללת השלמה של חמשת פריטי התוכן באופן מדויק בטבלה (יש לחבר את מספר הנקודות. לכל פריט - 1 נקודה)</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. האוכלוסייה (תבחינים) - נק' 1 - 2. קיבלו הכשרה חקלאית - נק' 1 - 3. רבי ענפים - נק' 1 - 4. עולים שרק הגיעו לארץ - נק' 1 - 5. לא קיבלו הכשרה חקלאית - נק' 1 	5 נק'

4 נק'	<p>4: תשובה הכוללת 4 פתרונות לבעיות הפרנסה שנמצאו על ידי כל אחד מן היישובים (יש לחבר את מספר הנקודות. לכל פתרון - נקודה 1)</p> <p>קיבוצים – 2 מהפתרונות הבאים (2 נק'):</p> <ul style="list-style-type: none"> - פיתוח ענף התעשייה - עבודה מחוץ לקיבוץ, בעיקר בערי הסביבה - פיתוח ענף התיירות והאירוח - <p>מושבים – 2 מהפתרונות הבאים (2 נק'):</p> <ul style="list-style-type: none"> - הקמת משקים חד ענפיים - מקור פרנסה מחוץ למושב - פיתוח ענף התיירות והאירוח 	איתור מידע	4ב
3 נק'	<p>3: תשובה הכוללת העתקה מתוך המאמר של משפט שיכול לשמש הסבר לשלט.</p> <p>שורה 46: "כיום יש ביישובי הנגב מגוון רחב של ענפי כלכלה".</p> <p>0: לא נכון / לא ענה</p>	פרשנות והיסק	5
3 נק'	<p>3: תשובה הכוללת את עמדת התלמיד (חיובית, שלילית, שיש בה הסתייגות) בליווי נימוק מתאים. לדוגמה:</p> <p>אני ממליץ לחקלאי להקים משק חקלאי בנגב הצפוני מכיוון שהתנאים הטבעיים באזור זה נוחים ומתאימים לחקלאות. / השטח הוא שטח מישורי, מצוי בו מאגר של מי תהום מתחת לפני השטח, וכמות המשקעים היורדת באזור גדולה יחסית. / קל להעביר מים מצפון הארץ אל הנגב הצפוני, והוא נגיש למרכזי האוכלוסייה במישור החוף.</p> <p>או</p> <p>אני לא ממליץ להקים משק חקלאי בנגב הצפוני מכיוון שגם הקיבוצים וגם המושבים התקשו להתפרנס רק מחקלאות, ולכן רבים מהתושבים פנו לענפי כלכלה אחרים ואף החלו לעבוד בערי הסביבה. / יש משקים רבים שמתפרנסים מהחקלאות בדוחק. / קיבוצים ומושבים רבים החלו לפתח את ענף התיירות והאירוח במקום ענף החקלאות על מנת להתפרנס.</p> <p>2: תשובה הכוללת נימוק מתאים ללא ציון מפורש של עמדת התלמיד או תשובה הכוללת עמדה ונימוק חלקי או כללי מידי.</p> <p>0: תשובה הכוללת דעה בלבד ללא נימוק, או שהיא כוללת נימוק שאינו רלוונטי</p>	הערכה וביקורת (תוכן)	6 מעריכים פעמיים: פעם תוכן ופעם הבעה בכתב. סה"כ 8 נק'
5 נק'	<p>בדיקה הוליסטית של איכות הכתיבה בלבד (יש לבדוק את איכות הכתיבה ללא תלות באיכות התוכן)</p> <p>5: איכות כתיבה מיטבית</p> <p>3-4: איכות כתיבה בינונית</p> <p>2-1: איכות כתיבה נמוכה</p> <p>0: איכות כתיבה חלשה מאוד</p> <p>כדי לקבוע את איכות הכתיבה יש להתייחס לרכיבים הבאים:</p> <p>מבנה התשובה, מבנה המשפטים, הרצף בין המשפטים, מילות הקישור, משלב הלשון, סימני הפיסוק (שימוש תקין בסימני הפיסוק ללא הקפדה על סימן הפסיק באמצע משפט) הכתיב.</p>	הבעה בכתב איכות הכתיבה נבדקת בלא תלות באיכות התוכן.	סה"כ 8 נק'

7	אוצ"מ	2: מסיח ב 0: מסיח א	2 נק'
8	אוצ"מ	4: מסיח ד 0: מסיחים א, ב, ג או ד	4 נק'
9	פרשנות והיסק	4: מסיח א 0: מסיחים ב, ג או ד	4 נק'
פרק שני : לזכרו של דוד בן גוריון			
10	איתור מידע גלובאלי +פרשנות והיסק	4: תשובה הכוללת השלמה של 4 הנתונים החסרים על פי המאמר ועל פי הקטע. (יש לחבר את מספר הנקודות. לכל פתרון - נקודה 1) - 1906: בן גוריון עלה ארצה - 1946: בן גוריון יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית/ החליט להתכונן לפעולות הגנה בארץ - 1949: בן גוריון כיהן כראש ממשלה/ העביר את הכנסת ואת הממשלה לירושלים - בן גוריון עבר לגור בשדה בוקר בשנת 1953	4 נק'
11	פרשנות והיסק	6: תשובה הכוללת מעשה אחד שמדגים כל אחת מהתכונות המאפיינות את בן גוריון. (לכל מעשה / דוגמה - 2 נק') א. בעל יכולת לקבל החלטות : - יזם את ההחלטה לצייד את הצבא בנשק. / החליט להתכונן לפעולות הגנה בא"י. - העביר את הכנסת ואת הממשלה לירושלים. ב. נותן דוגמה אישית: - התיישב בשדה בוקר שבנגב / רצה לקדם את ההתיישבות בנגב על ידי דוגמה אישית. ג. איש חזון - הביא להכרת העיר ירושלים כבירת ישראל - דרש ממנהיגים ציוניים מהגולה שיעלו לארץ ישראל. / האמין שבארץ ישראל צריכה לקום מדינה יהודית. / עברו ציונות היא עלייה. - קרא להתיישבות בנגב 4: תשובה הכוללת שתי דוגמות נכונות בלבד 2: תשובה הכוללת רק דוגמה אחת נכונה 0: לא נכון / לא ענה	6 נק'
12 א	פרשנות והיסק	4: תשובה הכוללת דוגמה אחת לכל אחד ממאפייני הנאום. סך הכול שתי דוגמאות. (לכל דוגמה - 2 נק') פניה לנמענים כגון: כבוד הנשיא / כבוד היושב ראש / חברי כנסת / ברשותך וברשות חברי הכנסת וכד' דיבור בגוף ראשון כגון: בבואי לסקור / זכורה לכולנו / בחרתי רק מעטים מהם / אני רוצה לומר / אני מודה לאל / זכינו שנינו וכד' 4: תשובה הכוללת שני צירופי מילים המעידים על הערכתה של גולדה מאיר לבן גוריון. (לכל צירוף מילים - 2 נק') פועלו האדיר / מעשה אדיר / היכולת המופלאה / חשיבות מכרעת / הנחישות של בן גוריון / גודל חזונו / נפל בחלקי / מודה לאל / זכינו שנינו .. 2: תשובה הכוללת צירוף אחד נכון בלבד. 0: לא נכון / לא ענה	4 נק'
12 ב	פרשנות והיסק	4: תשובה הכוללת שני צירופי מילים המעידים על הערכתה של גולדה מאיר לבן גוריון. (לכל צירוף מילים - 2 נק') פועלו האדיר / מעשה אדיר / היכולת המופלאה / חשיבות מכרעת / הנחישות של בן גוריון / גודל חזונו / נפל בחלקי / מודה לאל / זכינו שנינו .. 2: תשובה הכוללת צירוף אחד נכון בלבד. 0: לא נכון / לא ענה	4 נק'

<p>3 נק'</p>	<p>3: תשובה הכוללת את עמדת התלמיד (חיובית, שלילית, שיש בה הסתייגות) בליווי נימוק מתאים. לדוגמה: לדעתי, חשוב לשלב בטיול השנתי ביקור "בצריף בן גוריון" מכיוון שהצריף הפך למוזיאון המתעד את מורשת בן גוריון ובמסגרת לימודנו את נושא המנהיגים והמנהיגות נעמיק את הידע בנושא מנהיגותו של בן גוריון. / לימוד משמעותי יותר הינו לימוד המשלב את החוויה יחד עם הלמידה, ולכן לימוד על מנהיגותו של בן גוריון בשילוב עם ביקור במוזיאון יתרום ללמידה משמעותית יותר. / בן גוריון היה איש חשוב בתולדות מדינתנו ובמיוחד בהפרחת הנגב, ולכן חשוב לשלב ביקור בצריף שלו במסגרת הטיול השנתי. או איני חושב שיש צורך לשלב בטיול השנתי ביקור בצריף בן גוריון מכיוון שניתן ללמוד על מנהיגותו של בן גוריון מחומרי קריאה רבים, מנאומים היסטוריים, מסרטי תעודה ועוד, ולשם כך אין צורך לנסוע לצריף בו הוא חי על מנת ללמוד על מנהיגותו. / בטיול שנתי חשוב לצאת לטבע, ללכת ולעשות דברים שונים מהלמידה העיונית, ולכן איני ממליצה לבקר בצריף בן גוריון. 2: תשובה הכוללת נימוק מתאים ללא ציון מפורש של עמדת התלמיד או תשובה הכוללת עמדה ונימוק חלקי או כללי מידי. 0: תשובה הכוללת דעה בלבד ללא נימוק, או שהיא כוללת נימוק שאינו רלוונטי</p>	<p>הערכה וביקורת (תוכן)</p>	<p>13 מעריכים פעמיים: פעם תוכן ופעם הבעה בכתב. סה"כ 8 נק'</p>
<p>5 נק'</p>	<p>בדיקה הוליסטית של איכות הכתיבה בלבד (יש לבדוק את איכות הכתיבה ללא תלות באיכות התוכן) 5: איכות כתיבה מיטבית 4-3: איכות כתיבה בינונית 1-2: איכות כתיבה נמוכה 0: איכות כתיבה חלשה מאוד כדי לקבוע את איכות הכתיבה יש להתייחס לרכיבים הבאים: מבנה התשובה, מבנה המשפטים, הרצף בין המשפטים, מילות הקישור, משלב הלשון, סימני הפיסוק (שימוש תקין בסימני הפיסוק ללא הקפדה על סימן הפסיק באמצע משפט) הכתיב.</p>	<p>הבעה בכתב איכות הכתיבה נבדקת בלא תלות באיכות התוכן.</p>	
<p>סה"כ 8 נק'</p>			
<p>4 נק'</p>	<p>4: תשובה הכוללת נימוק אחד בעד קליטתו של בן גוריון בקיבוץ ונימוק אחד נגד קליטתו מתוך הקטע הנלווה. (סך הכול 2 נימוקים. לכל נימוק - 2 נק') בעד קליטתו: - בן גוריון הינו אדם מפורסם / היה ראש ממשלה ושר ביטחון ולכן עשוי לתרום מניסיונו הרב לקיבוץ. - יביא בהתיישבותו כבוד ויוקרה לקיבוץ. - אדם בעל חזון / נותן דוגמה אישית בכך שבחר בעצמו להתיישב בנגב ולקדם את ההתיישבות בו. נגד קליטתו: - בן גוריון הינו אדם מבוגר, ולכן יתכן שלא יוכל לתרום לקיבוץ - בן גוריון אדם מפורסם, והתיישבותו בקיבוץ עלולה לגרור מבקרים רבים ובכך השקט בקיבוץ יופר. 2: תשובה הכוללת רק נימוק אחד נכון 0: לא נכון / לא ענה</p>	<p>פרשנות והיסק</p>	<p>14</p>

3 נק'	3: מסיח ב 0: מסיחים א, ג או ד	פרשנות והיסק	15
3 נק'	3: מסיח 4 0: מסיחים 1, 2 או 3	אוצמ"ל	16א
4 נק'	4: תשובה הכוללת מילה מנוגדת מתוך המאמר לכל אחת מן המילים. סך הכול 2 מילים (לכל תשובה נכונה - 2 נק') טובה - מרה ידידות - יריבות 2: רק תשובה אחת נכונה 0: לא נכון / לא ענה	אוצמ"ל	16 ב
סה"כ 20 נק'	פרק שלישי : כתיבת טיעון משימת ההבעה בכתב נבדקת על פי הקריטריונים של תוכן, מבנה ולשון. במשימה זו לא פורטו כל רמות הביניים של התשובה, לכן אפשר לתת ניקוד חלקי שאינו מפורט להלן.	הבעה בכתב	17
10 נק' (4 נק') הסוגה והצגת הנושא, 6 נק' הנימוק ם	הערה: על הבודק לחבר את מספר הנקודות בשני רכיבי התוכן. הסוגה והצגת הנושא 4: טקסט טיעון הכולל התייחסות לשאלה אם מבוגרים צריכים לשמש דוגמה אישית לבני הנוער בהתנהגותם ובמעשיהם או שאינם צריכים לשמש דוגמה לבני הנוער/ אינם זקוקים לדוגמה אישית זו (דיאלוג עם הגריין שבפתיח) 2: הצגת עמדה (ללא דיאלוג עם הגריין שבפתיח) או הצגת הנושא ללא הבעת עמדה מפורשת. הנימוקים 6: כתיבת נימוקים רלוונטיים. הערה: כתיבת נימוק אחד בלבד, אבל מפורט ורלוונטי, תזכה את התלמיד בשש הנקודות בסעיף זה. 3 : נימוק חלקי או כללי מידי	תוכן	
5 נק'	לכידות וקישוריות 5: הטקסט רציף (אינו כתוב בנקודות) ויש בו קשר לוגי בין משפטים, בין רעיונות ובין החלקים השונים של הטקסט. בטקסט יש שימוש נכון במילות קישור המבטאות את הקשר הלוגי שבין עמדת התלמיד ובין הנימוקים.	מבנה	
5 נק'	5: משלב לשון בינוני גבוה, התאמה במין, במספר וביידוע, הקפדה על תקינות התצורה ודגמי המשפט, שימוש תקין בסימני הפיסוק (ללא הקפדה על סימן הפסיק באמצע משפט), כתיב נכון (אין להוריד נקודות על כתיב מלא או על כתיב חסר).	לשון	
	הערה לשלושת הסעיפים (תוכן, מבנה, לשון): ציון 0 – התלמיד חרג מן הסוגה הנדרשת במטלה / כתב משפט אחד בלבד.		